

שר המשפטים

ירושלים
כ"ט תמוז תשע"א
31 יולי 2011

מס' מכתב: 2011-0002-7474
פנימי: א-ד
(בתשובה נא לציין מס' מכתבנו)

לכבוד
ח"כ דוד רותם
יו"ר ועדת החוקה חוק ומשפט
כנסת ישראל

שלום רב,
(כ"ד)

הנדון: תקנות העבירות המנהליות (קנס מינהלי - מתן הצהרה כוזבת, העלמת מידע ואי עידכון פרטים לצורך קבלת גמלה מהמוסד לביטוח לאומי), התשע"א - 2011 צו העבירות המנהליות (שינוי התוספת לחוק) (תיקון), התשע"א - 2011

בהתאם לסמכותי לפי סעיפים 1, 2, 16 ו-17 לחוק העבירות המינהליות, התשמ"ו-1985, ובהסכמת שר הרווחה והשירותים החברתיים, אני מבקש להתקין תקנות וצו בנוסח המצ"ב.

התקנת התקנות והצו טעונים אישור של ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.

אודה לקבלת אישור הועדה.

להלו הרקע בקצרה:

לצורך התמודדות עם קבלת גמלאות במרמה מן המוסד לביטוח לאומי, החליטה הממשלה במסגרת החלטה 2046 מיום 15.7.2010, לקדם תיקון חקיקה שיאפשר למוסד לביטוח לאומי להטיל קנסות מנהליים על תובע שמסר הצהרה כוזבת לגבי מידע הנדרש לצורך קבלת הגמלה ועל זכאי לגמלה שלא עדכן את המוסד לביטוח לאומי לגבי מידע כאמור.

לצורך כך תוקן חוק הביטוח הלאומי כך שנוספו לו עבירות פליליות מתאימות. תחילתו של התיקון נקבעה ליום 1.1.2012. תיקון חוק הביטוח הלאומי נדון בוועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת.

שר המשפטים

כמהלך משלים לכך, נדרשת התקנת תקנות לפי סעיפים 1 ו-2 לחוק העבירות המנהליות אשר יהפכו את העבירות הפליליות לעבירות מנהליות.

לפי נוסח התקנות מי שמסר הצהרה כוזבת או לא עדכן את הביטוח הלאומי (בעניינים המפורטים בתקנות), יהיה צפוי לקנס מנהלי של 1,500 ש"ח בתוספת 50% מן הסכום שהוא השיג שלא כדין, ובלבד שהקנס המרבי לא יעלה על 29,200 ש"ח (להלן – התקרה). לגבי גמלת הבטחת הכנסה, תשלום לפי חוק המזונות (הבטחת תשלום), וקצבת נכות – סכום הקנס הוא 1,000 ש"ח והתקרה היא בגובה 20,000 ש"ח.

מאחר שיש להניח שהאוכלוסיה שיוטלו עליה הקנסות המנהליים היא לרוב אוכלוסיה חלשה, הוחלט לקדם שני מנגנונים שמקלים עימה:

א. הקלה בתשלום הקנס שהוטל כמפורט להלן:

- (1) הארכת התקופה שבה ניתן לשלם את הקנס ל-120 ימים (במקום 60 ימים לגבי קנסות מנהליים אחרים).
- (2) הקטנת תוספת הפיגור למי שלא שילם במועד את הקנס ל-20% (במקום 50% לגבי קנסות מנהליים אחרים).

הקלות אלו מחייבות התקנת צו לפי סעיפים 16 ו-17 לחוק העבירות המנהליות שגם הוא טעון אישור של ועדת החוקה חוק ומשפט.

ב. סיוע משפטי:

בישיבה בראשות מנכ"ל משרד המשפטים, ד"ר גיא רוטקופף, שהתקיימה ביום 4.7.2011 נקבע כי אגף הסיוע המשפטי במשרד המשפטים יפעיל פילוט של סיוע משפטי למשך תקופה של שנתיים. הניסוי יחול על כל אדם שהוטל עליו קנס במשך תקופת הניסוי, ללא מבחן הכנסה, והוא יפוקח בידי ועדת היגוי בהשתתפות מנכ"ל משרד המשפטים או נציגו, מנכ"לית המוסד לביטוח לאומי או נציגה, ונציג ממוסד האוצר. בתום תקופת הניסוי תישקל סוגיית הסיוע המשפטי.

נודה אם הועדה תאשר את נוסח התקנות והצו המצ"ב.

בברכה,
גב' קריה
יעקב נאמן

העתק: מר משה כחלון, שר הרווחה והשירותים החברתיים
ד"ר גיא רוטקופף, מנכ"ל משרד המשפטים
גב' אסתי דומיניסיני, מנכ"לית המוסד לביטוח לאומי

צו עבירות מינהליות (שינוי התוספות השנייה והשלישית לחוק), התשע"א-2011

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 16(א) ו-17(א) לחוק העבירות המינהליות, התשמ"ו-1985¹ (להלן – החוק), בהסכמת שר הרווחה והשירותים החברתיים ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, אני מצווה לאמור:

1. שינוי התוספת השנייה לחוק
בתוספת השנייה לחוק, בסופה יבוא:

”2. תקנות העבירות המינהליות (קנס מינהלי – מתן הצהרה כוזבת, העלמת מידע ואי עדכון פרטים לצורך קבלת גמלה מהמוסד לביטוח לאומי), התשע"א-2011² – 120 ימים.”

2. שינוי התוספת השלישית לחוק
בתוספת השלישית לחוק, בסופה יבוא:

”2. תקנות העבירות המינהליות (קנס מינהלי – מתן הצהרה כוזבת, העלמת מידע ואי עדכון פרטים לצורך קבלת גמלה מהמוסד לביטוח לאומי)*, התשע"א-2011³ - שיעור תוספת פיגור יהיה עשרים אחוזים מהקנס או מחלקו שלא שולם, לפי העניין; בתום כל תקופה של שישה חודשים שחלפו מהמועד הקובע – חמישה אחוזים נוספים מהקנס או מחלקו כאמור.”

3. תחילה
תחילתו של צו זה ביום תחילתן של תקנות העבירות המינהליות (קנס מינהלי – מתן הצהרה כוזבת, העלמת מידע ואי עדכון פרטים לצורך קבלת גמלה מהמוסד לביטוח לאומי), התשע"א-2011⁴.

יעקב נאמן
שר המשפטים

(2011-0002-6830)

התשע"א
(2011)
(חמ 1922-3)

¹ ס"ח התשמ"ו עמ' 31; התשס"ח עמ' 144.

² ק"ת התשע"א, עמ' יושלם בידי מערכת רשומות עם פרסום התקנות

³ ק"ת התשע"א, עמ' יושלם בידי מערכת רשומות עם פרסום התקנות

⁴ ק"ת התשע"א, עמ' יושלם בידי מערכת רשומות עם פרסום התקנות

תקנות העבירות המינהליות (קנס מינהלי- מתן הצהרה כוזבת, העלמת מידע ואי עדכון פרטים לצורך קבלת גמלה מהמוסד לביטוח לאומי), התשע"א- 2011

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 1 ו-2 לחוק העבירות המנהליות, התשמ"ו-1985,¹ (להלן - החוק) בהסכמת שר הרווחה והשירותים החברתיים, ובאישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

הגדרות 1. לעניין תקנות אלה -

"גמלה" - כהגדרתה בחוק הביטוח הלאומי.

"הסכום הבסיסי" - כהגדרתו בפסקה 3 להגדרת הסכום הבסיסי בסעיף 1 לחוק הביטוח הלאומי;

"חוק הביטוח הלאומי" - חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995;²

"מוסד פיננסי" - כהגדרתו בחוק הסכמים בנכסים פיננסיים, התשס"ו-2006;³

"סכום שנתקבל שלא כדין" - סכום הגמלה ששולם למבוטח ביתר, על בסיס הצהרה כוזבת שמסר או מחמת אי עדכון;

"פרטים נדרשים" - פרטים נדרשים כמפורט באחד מאלה, לפי הענין:

(1) חלק ב' בלוח י"ח לחוק הביטוח הלאומי;

(2) חלק ב' לתוספת החמישית לחוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1981;

(3) חלק ב' לתוספת בחוק המזונות (הבטחת תשלום), התשל"ב-1972;

(4) חלק ב' בתוספת השנייה לחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התשל"ל-1970;

"תובע" - לרבות זכאי גמלה, מקבל גמלה, זוכה או מקבל תגמול, לפי הענין;

"ש"י" - שקלים חדשים.

הערה [10]: יש להוסיף כאן את מראי המקום ולהשמיט מהמשך.

הערה [20]: ר' הערה 1.

הערה [30]: ר' הערה 1.

¹ ס"ח התשמ"ו, בעמ' 31.
² ס"ח התשנ"ה, בעמ' 207.
³ ס"ח התשס"ו, בעמ' 286.

- עבירה מינהלית 2. עבירה על הוראה מהוראות החוקים כמפורט בתוספת היא עבירה מינהלית.
- קנס מינהלי 3. (א) הקנס לעבירה מינהלית כאמור בפרט 1 שבתוספת-
- לענין כל פרט המנוי בפרט האמור שנדרש לצורך קבלת גמלה לפי פרק ט' לחוק הביטוח הלאומי, יהיה 1,000 ₪ ועליו יתווספו 50% מהסכום שנתקבל שלא כדין, ובלבד ששיעור הקנס הנוסף לא יעלה על 20,000 ₪;
- לענין כל פרט המנוי בפרט האמור שנדרש לצורך קבלת כל גמלה אחרת, יהיה 1500 ₪ ועליו יתווספו 50% מהסכום שנתקבל שלא כדין, ובלבד ששיעור הקנס הנוסף לא יעלה על 40,000 ₪ או על הקנס המרבי שבית המשפט רשאי לפסוק בעבירה שבשלה הוטל הקנס המנהלי, לפי הנמוך מביניהם.
- (ב) הקנס לעבירה מינהלית, כאמור בפרטים 2 ו-3 שבתוספת, יהיה 1,000 ₪ ועליו יתווספו 50% מהסכום שנתקבל שלא כדין, ובלבד ששיעור הקנס הנוסף לא יעלה על 20,000 ₪.
- (ג) הקנס לעבירה מינהלית כאמור בפרט 4 שבתוספת, יהיה 1500 ₪ ועליו יתווספו 50% מהסכום שנתקבל שלא כדין, ובלבד ששיעור הקנס הנוסף לא יעלה על 40,000 ₪ או על הקנס המרבי שבית המשפט רשאי לפסוק בעבירה שבשלה הוטל הקנס המנהלי, לפי הנמוך מביניהם.
- עבירה מינהלית חוזרת 4. הקנס המנהלי הקצוב לעבירה מינהלית חוזרת כהגדרתה בסעיף 2(ג) לחוק יהיה כפל הקנס האמור בתקנה 3 (א) או (ב), לפי הענין.
- תחילה ותחולה 5. תחילתן של תקנות אלה ביום תחילתו של חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 122), התשע"א-2010⁴ ותחולתן על מי שהחוק האמור חל לגביו.

תוספת

(תקנות 2 ו- 3)

1. סעיף 398(א) ו- (א2) לחוק הביטוח הלאומי - אם ההצהרה הכוזבת, העלמת המידע או אי העדכון, לפי העניין, הם לגבי כל אחד מהעניינים המפורטים להלן ובלבד שהם פרטים נדרשים:

⁴ ס"ח התשע"א, בעמ' 16.

(1) קיומה או אי קיומה של יתרת חשבון של התובע במוסד פיננסי, בין בבעלותו ובין בבעלות משותפת עם אחר, או שינוי שחל בה, אם השינוי כאמור עולה על 9% מהסכום הבסיסי לגבי יחיד, או 13% מהסכום הבסיסי לגבי מי שיש עמו ילד או בן זוג;

(2) קיומה או אי קיומה של זכות בנכס מקרקעין, של התובע; או שינוי שחל בזכות כאמור;

(3) גובה ההכנסה מעבודה שהתובע עובד בה או שינוי שחל בה, אם השינוי כאמור עולה על 9% מהסכום הבסיסי לגבי יחיד, או 13% מהסכום הבסיסי לגבי מי שיש עמו ילד או בן זוג.

(4) הכנסה ממקורות אחרים של התובע, או שינוי שחל בה, אם השינוי כאמור עולה על 9% מהסכום הבסיסי לגבי יחיד, או 13% מהסכום הבסיסי לגבי מי שיש עמו ילד או בן זוג.

(5) כתובת המגורים של התובע בישראל או שינוי בכתובת כאמור או מעבר לכתובת מגורים אחרת מחוץ לישראל;

(6) היות התובע בעל אזרחות זרה או שינוי לעניין אזרחות כאמור;

(7) מועדי כניסה לישראל ויציאה ממנה של התובע, ותקופת שהותו מחוץ לישראל;

(8) מגורים תחת קורת גג אחת, תחילתם או הפסקתם של מגורים כאמור עם אחד מאלה:

(א) מי שנישא לתובע, לרבות מי שנישא על פי הדין במדינת חוץ;

(ב) מי שהוא הורה של אחד מילדי התובע;

(ג) מי שיש לתובע חשבון בנק משותף או שיש לתובע זכות משותפת עימו בנכס מקרקעין או ברכב;

(ד) מי שיש לתובע הסכם ממון או הסכם אחר בדבר שיתוף בהכנסות או בהוצאות עימו.

2. סעיף 20 לחוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980,⁵ - אם ההצהרה הכוזבת, העלמת המידע או אי העדכון, לפי העניין, הם לגבי כל אחד מהעניינים המפורטים להלן ובלבד שהם פרטים נדרשים:
- (1) קיומה או אי קיומה של יתרת חשבון של התובע במוסד פיננסי, בין בבעלותו ובין בבעלות משותפת עם אחר, או שינוי שחל בה, אם השינוי כאמור עולה על 9% מהסכום הבסיסי לגבי יחיד, או 13% מהסכום הבסיסי לגבי מי שיש עמו ילד או בן זוג;
 - (2) קיומה או אי קיומה של זכות בנכס מקרקעין, של התובע; או שינוי שחל בזכות כאמור;
 - (3) גובה ההכנסה מעבודה שעובד בה התובע או שינוי שחל בה, אם השינוי כאמור עולה על 9% מהסכום הבסיסי לגבי יחיד, או 13% מהסכום הבסיסי לגבי מי שיש עמו ילד או בן זוג;
 - (4) הכנסה ממקורות אחרים של התובע, או שינוי שחל בה, אם השינוי כאמור עולה על 9% מהסכום הבסיסי לגבי יחיד, או 13% מהסכום הבסיסי לגבי מי שיש עמו ילד או בן זוג;
 - (5) כתובת המגורים של התובע בתוך ישראל או שינוי בכתובת כאמור או מעבר לכתובת מגורים אחרת מחוץ לישראל;
 - (6) היות התובע בעל אזרחות זרה או שינוי לעניין אזרחות כאמור;
 - (7) מועדי כניסה ויציאה מהארץ של התובע, ותקופת שהותו מחוץ לישראל של התובע;
 - (8) מגורים תחת קורת גג אחת, תחילתם או הפסקתם של מגורים כאמור עם אחד מאלה:
 - (א) מי שנישא לתובע; לרבות מי שנישא על פי הדין במדינת חוץ;
 - (ב) מי שהוא הורה של אחד מילדי התובע;
 - (ג) מי שיש לתובע חשבון בנק משותף עמו או שיש לתובע זכות משותפת עימו בנכס מקרקעין או ברכב;
 - (ד) מי שיש לתובע הסכם ממון או הסכם אחר בדבר שיתוף-הכנסות או בהוצאות עימו.

⁵ ס"ח התשמ"א, בעמ' 30.

3. סעיף 17(א) ו-1(ב) לחוק המזונות (הבטחת תשלום), התשל"ב-1972,⁶ (להלן- חוק המזונות)- אם ההצהרה הכוזבת, העלמת המידע או אי העדכון, לפי העניין, הם לגבי כל אחד מהעניינים המפורטים להלן ובלבד שהם פרטים נדרשים:

- (1) קבלת כספים על ידי התובע שירות מהחייב או ממי מטעמו לענין סעיף 12 לחוק המזונות או אי קבלת כספים כאמור;
- (2) קיומו או אי קיומו של פסק דין מזונות לטובת התובע מאוחר לפסק דין שמסר לביטוח הלאומי במועד הגשת התביעה;
- (3) קיומה או אי קיומה של יתרת חשבון של התובע במוסד פיננסי, בין בבעלותו ובין בבעלות משותפת עם אחר, או שינוי שחל בה, אם השינוי כאמור עולה על 9% מהסכום הבסיסי לגבי יחיד, או 13% מהסכום הבסיסי לגבי מי שיש עמו ילד או בן זוג;
- (4) קיומה או אי קיומה של זכות בנכס מקרקעין, של התובע; או שינוי שחל בזכות כאמור;
- (5) גובה ההכנסה מעבודה שעובד בה התובע או שינוי שחל בה, אם השינוי כאמור עולה על 9% מהסכום הבסיסי לגבי יחיד, או 13% מהסכום הבסיסי לגבי מי שיש עמו ילד או בן זוג;
- (6) הכנסה ממקורות אחרים של התובע, או שינוי שחל בה, אם השינוי כאמור עולה על 9% מהסכום הבסיסי לגבי יחיד, או 13% מהסכום הבסיסי לגבי מי שיש עמו ילד או בן זוג;
- (7) כתובת המגורים של התובע בתוך ישראל או שינוי בכתובת כאמור או מעבר לכתובת מגורים אחרת מחוץ לישראל;

⁶ ס"ח התשל"ב, בעמ' 87.

(8) היות התובע בעל אזרחות זרה או שינוי לעניין
אזרחות כאמור;

(9) מועדי כניסה לישראל ויציאה ממנה של התובע,
ותקופת שהותו מחוץ לישראל;

(10) מגורים תחת קורת גג אחת, תחילתם או
הפסקתם של מגורים כאמור עם אחד מאלה:

(א) מי שנישא לתובע; לרבות מי שנישא על פי הדין
במדינת חוץ;

(ב) מי שהוא הורה של אחד מילדי התובע;

(ג) מי שיש לתובע חשבון בנק משותף או שיש לתובע
זכות משותפת עימו בנכס מקרקעין או ברכב;

(ד) מי שיש לתובע הסכם ממון או הסכם אחר בדבר
שיתוף בהכנסות או בהוצאות עימו.

4. סעיף 19 לחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התשי"ל-1970,⁷ אם
ההצהרה הכוזבת, העלמת המידע או אי העדכון, לפי העניין, הם לגבי כל אחד
מהעניינים המפורטים להלן ובלבד שהם פרטים נדרשים:

(א) קיומה או אי קיומה של יתרת חשבון של התובע במוסד פיננסי,
בין בבעלותו ובין בבעלות משותפת עם אחר, או שינוי שחל בה, אם
השינוי כאמור עולה על 9% מהסכום הבסיסי לגבי יחיד, או 13%
מהסכום הבסיסי לגבי מי שיש עמו ילד או בן זוג;

(ב) גובה ההכנסה מעבודה שעובד בה התובע או שינוי שחל בה אם
השינוי כאמור עולה על 9% מהסכום הבסיסי לגבי יחיד, או 13%
מהסכום הבסיסי לגבי מי שיש עמו ילד או בן זוג;

(ג) הכנסה ממקורות אחרים של התובע, או שינוי שחל בה, אם
השינוי כאמור עולה על 9% מהסכום הבסיסי לגבי יחיד, או 13%
מהסכום הבסיסי לגבי מי שיש עמו ילד או בן זוג.

י"ב תמוז, תשע"א (14 יולי, 2011)
(2011-0002-6832)

יעקב נאמן
שר המשפטים

⁷ ס"ח התשי"ל, עמ' 126.